Eduskunta
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

TPA 13/2015 vp; TPA 19/2015 vp; TPA 48/2016 vp

Lausunto toimenpidealoitteesta työllistämisen vauhdittamiseksi työnantajan sivukulujen määräaikaisella alentamisella sekä toimenpidealoitteista nuorten työmahdollisuuksien parantamisesta

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on pyytänyt Suomen Yrittäjiltä lausuntoa otsikossa mainitussa asiassa, minkä johdosta esitämme kunnioittavasti seuraavaa.

TPA 13/2015 vp

Toimenpidealoitteessa *TPA 13/2015 vp työllistämisen vauhdittamiseksi työnantajan sivukulujen määräaikaisella alentamisella* esitetään työnantajan sivukulujen määräaikaista ja porrastettua alentamista tämän palkatessa yli 200 päivää työttömänä olleen, nuoren alle 25-vuotiaan työttömän työnhakijan tai alle 30-vuotiaan työttömän vastavalmistuneen. Sivukulujen porrastettu alentaminen olisi ensimmäisenä vuonna 100 % palkan sivukuluista (työnantajan eläkemaksu, työtapaturma- ja henkivakuutusmaksu, työntekijän työttömyysvakuutusmaksu ja työnantajan sosiaaliturvamaksu), seuraavana vuonna 70 % ja kolmantena 30 %. Malli ei olisi tarveharkintainen, vaan tuen saisi jokainen työnantaja, joka palkkaa yllä mainitut ehdot täyttävän työttömän työnhakijan. Aloitteen mukaan valtio rahoittaisi työntekijän sivukulujen alennuksen. Aloitteessa arvioidaan, että muutos voisi tuoda jopa tuloja julkiselle taloudelle. Esitetyt toimenpiteet voitaisiin aloitteen mukaan toteuttaa määräaikaisena 2017-2021.

Pidämme tärkeänä, että vaikeasti työllistyville ryhmille tarjotaan väyliä päästä työmarkkinoille ja näin ehkäistään syrjäytymisriskiä. Pidämmekin aloitetta mielenkiintoisena ja jopa määräaikaisen kokeilun arvoisena, mikäli se voidaan toteuttaa kustannusneutraalisti tai jopa valtiolle säästöä tuottaen.

Kyseessä olisi palkkatukea vastaava tuki, jossa hakuprosessi olisi työnantajan näkökulmasta huomattavasti yksinkertaisempi ja vähemmän byrokraattinen. Tuki olisi kestoltaan melko pitkä ja sen todellisia kustannuksia voi siksi olla haastava arvioida. Mallia voisikin edelleen kehittää vaikka siten, että tuki jaksot olisivat vuoden sijaan esimerkiksi kuuden kuukauden pituisia. Myös kohderyhmää, joiden palkkaamiseen tukea voisi saada, olisi aloitteen mahdollisessa jatkovalmistelussa syytä pohtia tai vähintäänkin perustella tarkemmin. Tuella

työllistyminen on syytä ohjata henkilöille, joiden työllistymisessä ilman tukea on merkittäviä haasteita. Näin ei välttämättä aina ole kaikissa tilanteissa aloitteessa esiin nostetuissa kohderyhmissä.

TPA 19/2015 vp ja TPA 48/2016 vp

Toimenpidealoitteessa *TPA 19/2015 vp* ja toimenpidealoitteessa *TPA 48/2016 vp nuorten työmahdollisuuksien parantamiseksi* ehdotetaan, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin nuorisotakuun ja etsivän nuorisotyön kehittämiseksi koskemaan kaikkia nuoria. Aloitteessa edelleen ehdotetaan hallituksen ryhtyvän selvittämään sekä oppisopimus- että minijobs-mallia, jossa alle 30-vuotiailla nuorilla olisi helpompi saada töitä esim. tarjoamalla heille oikeuden ansaita 500 euroa kuussa ilman, että se vaikuttaisi tukiin tai muihin etuuksiin samalla, kun työnantajilla olisi oikeus pienempiin maksuihin nuoren työllistäessään.

Ikäluokkien pienentyessä on ehdottoman tärkeää, että nimenomaan nuorien työllistymistä ja työllistämistä helpotetaan. Aloitteiden osalta ei kuitenkaan täysin aukea minkälaista mallia tilanteeseen ehdotetaan. Niissä mm. todetaan, että ”Minijobs-malli tarjoaa myös työnantajille porkkanan nuorten työllistämiseen pienemmin työvoimakustannuksin. Malli rajaa työajan kuukaudessa, minkä vuoksi se ei kilpaile vakinaisten työsuhteiden kanssa. Se on työkalu, joka edistää nuorten välitöntä työllistymistä, samanaikaisesti kun se laskee työnantajien työllistämiskynnystä.” Aloitteessa ei kuitenkaan avata tarkemmin esim. sitä, että miten työnantajan työvoimakustannukset mallissa pienenevät tai miten nuoren työaikaa kuukausittain rajataan. Näin ollen on vaikea lausua tarkemmin aloitteessa ehdotetusta mallista.

Yleisesti

Näkemyksemme mukaan tukirakenteilla, vaikka niiden kehittäminen ja toimivuuden parantaminen tärkeää onkin, ei voida pitkäjänteisesti vaikuttaa työllisyyden parantumiseen, työttömyyden (ja erityisesti rakennetyöttömyyden) nujertamiseen, vaan tarvitaan uudistuksia, jotka muuttavat työmarkkinoiden toimintatapaa. Keskeisin kysymys uuden työn syntymiselle on työmarkkinoiden rohkea uudistaminen ja sitä kautta työllistämisen kynnyksen koko työnantajakenttään kohdistuva madaltaminen.

Ystävällisin terveisin

Suomen Yrittäjät

Harri Hellstén
työmarkkina-asioiden päällikkö